

АНОТАЦІЯ

Гладкова М. В. Мотивні домінанти в прозі В. Дрозда 1970–1980-х років. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 035 Філологія. – Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, Харків, 2023.

Українська література другої половини ХХ століття представлена іменами визначних митців, з-поміж яких необхідно назвати В. Дрозда (1939–2003). У дисертаційній роботі розглянуто праці, присвячені художній спадщині письменника, виділено основні аспекти поетики творів, на які звертали увагу науковці: ідейно-тематичний зміст, образна система, засоби комічного, міфологічної кінопоетика, автобіографізм, психологізм, інтертекстуальні зв'язки тощо. Виявлено, що попри активність вивчення спадщини епіка радянськими дослідниками (П. Антоненко, В. Брюгген, В. Брюховецький, Дж. Грабович, М. Жулинський, М. Кодак, С. Крижанівський, П. Майдаченко, М. Наєнко, П. Осадчук, Л. Санов, О. Світлицький, Г. Сивокінь, В. Фащенко, Н. Чорна та інші) та сучасними (С. Андрусів, О. Брайко, А. Гурбанська, Н. Дашко, О. Карпенко, О. Когут, О. Колодяжна, І. Кропивко, Н. Манюх, О. Муслієнко, О. Січкара, Л. Тарнашинська, Р. Ткаченко, А. Харченко, Л. Яшина та інші), на сьогодні відчувається потреба в поглибленому аналізі певних аспектів його творчості, зокрема мотивних домінант, які є важливими маркерами концепцій художніх текстів та індивідуального стилю автора.

У нашій праці з'ясовано, що наукового переосмислення заслуговує проза В. Дрозда періоду 1970–1980-х років, де ілюструється балансування в межах двох способів зображення дійсності – соцреалістичного та химерного – і врешті утворюється неповторний почерк письменника. Визначено, що таке роздвоєння авторського мислення, на нашу думку, зумовлено культурно-політичними умовами доби, що, незважаючи на певні ознаки деканонізації, все одно прикметна догматичністю, цензурним режимом і заохоченням влади до

кон'юнктурного прозописання, про яке В. Дрозд розкаже устами персонажа-Петруні в романі «Спектакль» (1985).

Об'єкт і предмет дослідження обумовили необхідність узагальнити напрацювання попередників й обґрунтувати власне тлумачення понять «мотив», «домінанта»; потребу визначитися з основними рисами соцреалізму та химерної прози, зі специфікою їхнього вираження в словесному мистецтві.

У літературознавстві досі немає стійкого уявлення про мотив, що засвідчують дослідження О. Бойченка, О. Веселовського, Л. Гармаш, Б. Гаспарова, С. Д. Горста, А. Дандеса, Ю. Коваліва, І. Костюк, Т. Кушнірової, Є. Мелетинського, В. Проппа, Б. Путілова, Г. Сивоконя, А. Тимченко, О. Фрейденберг, Дж. Шерман, В. Шкловського та інших. Науковці дискутують і щодо дефініції та особливостей цієї термінологічної одиниці, й про доцільність уживання самого поняття. З огляду на це зазначмо, що мотивом є значущий формально-змістовий елемент твору, що має тенденцію до повторюваності. У роботі систематизовано основні підходи до вивчення мотиву: семантичний, морфологічний, дихотомічний, структурно-семантичний, інтертекстуальний. Визначено, що полісемантичність та поліфункціональність мотиву уможливорює продуктивне літературознавче дослідження художнього цілого. Наприклад, у нашій роботі доведено зв'язок мотиву з авторським задумом, художнім мисленням В. Дрозда. Окрім поняття лейтмотиву, ми вважаємо за доцільне послуговуватися синонімічним словосполученням «мотивна домінанта», коли йдеться про ключовий компонент твору, через який прочитується концепція митця, особливості його ідіостилю.

Ю. Ковалів, С. Луцак, Р. Якобсон, Б. Ярхо та інші визначили, що домінанта – стрижневий елемент твору, ідіостилю письменника або ж цілого напрямку, стильової епохи. Ця категорія може функціонувати на будь-яких макро- (жанровому, стильовому, композиційному) й мікро- (образному, мотивному, хронотопному, тематичному тощо) рівнях тексту та становити його ядро, підпорядковуючи собі інші складники. Важливою функцією домінанти є

диференціація, яка дає можливість розмежувати й виділити провідні компоненти окреслених площин.

Специфіка українського літературного процесу 1970–1980-х років передбачає вивчення генези, поетики та розуміння соцреалізму сучасними науковцями, який уважався панівним методом зображення дійсності в радянські часи. Спираючись на студії В. Агеєвої, О. Бодик, Є. Васильєва, Т. Гундорової, І. Захарчук, К. Кларк, Ю. Коваліва, М. Павлишина, А. Піш, Р. Робін, А. Терца, У. Федорів, В. Хархун, Т. Шарової та інших, ми виділили основні риси моделювання соцреалістичного тексту: наявність політичних (радянських) міфів, ідеологем, відхід від абстрактного, умовного зображення дійсності, обов'язковий поділ персонажів на позитивних та негативних (з ідеалізацією перших та демонізацією, знеособленням других), оспівування вождів, народного подвигу, пересічних людей (селянина, колгоспника, пролетаря, воїна тощо). Поетиці цих творів характерне утвердження простоти у викладі художнього матеріалу, тенденційність та детермінованість тематики, оскільки перевага надається висвітленню подій більшовицької революції 1917 року, II світової війни, далекої минувшини з позиції боротьби пригнобленого народу з феодалізмом, і – неминуче – життя «ідеального» радянського суспільства, яке впевнено крокує до омріяного комунізму.

У роботі звернено увагу на рецепцію феномену химерної прози в українському літературознавстві (О. Вощенко, М. Жулинський, О. Журавська, Н. Кобилко, О. Ковальчук, А. Кравченко, Д. Куриленко, О. Муслієнко, М. Наєнко, М. Павлишин, Н. Пелешенко, С. Привалова, Я. Поліщук, В. Чайковська та інші), окреслено її жанрово-стильові особливості. З огляду на наукові розвідки дослідників, можна зауважити, що ця стильова течія, незважаючи на виникнення наприкінці 1950-х, набуває стрімкого розвитку в 1970-х роках, коли з'являється диалогія В. Земляка «Лебедина згряя». У дисертації ми, як і більшість літературознавців, зазначаємо, що химерна проза аналізованого періоду є реакцією на тоталітарну культуру з її провідним соцреалістичним способом зображення дійсності, при

цьому залишаючись у її семантичному полі. Характерними ознаками цього письма вважаємо специфіку часопростору (переплетіння реального та ірреального), своєрідну концепцію персонажа, наявність одивнених, казково-міфологічних образів (архетипів, символів, міфологем, метафор), різноманітний інструментарій комічного, за допомогою яких декодується підтекстовий авторський задум.

Спираючись на означений вище теоретико-методологічний комплекс, ми виділили мотивні доміанти прози В. Дрозда 1970–1980-х років: ідеологічної свідомості, стоїчної особистості, «екології душі» (для творів, у яких домінують риси соцреалізму); роздвоєння, маскування, метаморфози (для химерних художніх текстів). У відображенні названих доміант епік послуговується літературними засобами і прийомами контрасту, антитези, гіперболи, ретроспекції, психологізму; бінарними опозиціями («свій – чужий», «високе – низьке», «матеріальне – духовне», «місто – село», «раціональне – ірраціональне», «звірине – людське» та іншими), архетипами (Тіні, Матері, Дитини, Вогню, Лісу) тощо.

У романах соцреалістичної поетики – «Ритми життя» (1974), «Дорога до матері» (1978), «Земля під копитами» (1979), «Інна Сіверська, суддя» (1985) – В. Дрозд змальовує сильного і виняткового позитивного героя з акцентом на морально-етичні риси, романтизуючи його образ. У роботі доведено, що названі твори ідеологічно заангажовані різною мірою, що зумовлюється особливостями літературного процесу 1970–1980-х років. Письменник, незважаючи на яскраво виражені радянські міфи, намагається зберегти свободу авторського слова за допомогою показу особистості з наголосом на її мікросвіті та поєднання соціальної проблематики з філософською.

У документально-біографічній діалогії митця «Ритми життя», «Дорога до матері» про Софію Богомолець та її сина – видатного академіка Олександра Богомольця – наскрізним акцентом художнього втілення є ідеологічна свідомість, перш за все репрезентована в постаті «палкої» революціонерки.

Окреслена домінанта названих романів реалізується в тісному зв'язку з мотивами емансипації, вибору, ілюзії, жертвності; увиразнюється за допомогою соціального міфологізму, тюремної, тваринної, танаталогічної образності тощо.

Роман «Земля під копитами» присвячений зображенню Другої світової війни, зокрема осмисленню цієї теми через сприйняття жорстоких, трагічних подій українською матір'ю Галею Поночівною. Лейтмотив «екології душі» яскраво простежується на тлі мілітарного, кризового часопростору художнього світу. У втіленні доміантного мотиву автор послуговується зооморфними образами, біблійними алюзіями, бінарними опозиціями («патріотизм – колабораціонізм», «вірність – зрада», «стоїчність – слабкодухість»), які декодують категорії святості та гріховності, віддзеркалюючи внутрішні світи головної героїні та її антагоніста – зрадника Степана Шуляка.

Твір «Інна Сіверська, суддя» яскраво репрезентує модель загартованої духом героїні, яка розкривається за допомогою відповідних мотивів, як-от: фатуму, аскези, конфронтації, внутрішньої свободи, смиренності, мужності, безстрашя. З'ясовано, що в романі важливого значення набуває актуальна для радянської літератури концепція позитивного персонажа, що певною мірою суголосна із засадами римського стоїцизму (Марк Аврелій, Сенека, Епіктет). Щоб увиразнити авторський задум художнього тексту, митець, ідеалізуючи героїню, уводить у сюжетну канву твору прихованого антагоніста, послуговується відомою колізією «право сили проти сили права» тощо.

Новаторство В. Дрозда повною мірою ілюструється його химерною прозою, у якій превалує ірраціональна модель світу. Найяскравішими зразками періоду 1970–1980-х років, за спостереженнями дослідників, є повість «Ірій» (1974), романи «Вовкулака (Самотній вовк)» (1982), «Спектакль» (1985). У цих творах епик у завуальованих, театралізованих формах наголошує на амбівалентній сутності людини. Він художньо втілює

ідеї трансформації, множинності особистості (маскування, перетворення, роздвоєння), що вимушена вдаватися до передбачених стратегій поведінки, аби функціонувати в радянському соціальному середовищі.

Повість «Ірій» є одним із найвідоміших творів української літератури, який майстерно відображає традиції химерної прози. Автор, послуговуючись казково-міфологічними, ігровими елементами, репрезентує маскову модель поведінки персонажів (наприклад, Михайла Решета, Кузьми Перевесла та інших). Лейтмотив маски в художньому тексті втілено в прямому (персонажі-актори, маска-накладка та інші театральні образи) і в переносному значеннях (соціальне маскування, химерні метаморфози). Виявлено, що образ маски тут пов'язується з ознаками психологічних гнучкості та дорослішання героя.

У романі «Вовкулака (Самотній вовк)» В. Дрозд оригінально інтерпретує мотив метаморфози за допомогою міфологічних концепцій теріантропії та дводушництва, які персоніфікуються в героєві Андрієві Шишизі. У такий спосіб письменник акцентує увагу на співіснуванні в людині янгольського та демонічного начала (де останнє за певних обставин стає панівним), абсурдності радянського соціального світу з його негативними виявами – ієрархічністю, лицемірством, конформізмом, прислужництвом тощо. Відтворена внутрішня драма героя полягає в конфлікті між людиною та історичним часом, а втеча Андрія Шишиги до світу природи (архетип Лісу) символізує потяг до «незамаскованого» життя, у якому є місце виявам ірраціонального. Доведено, що роман «Вовкулака», увиразнюючи здобутки химерної стильової течії, вписує прозу митця у світовий контекст неоміфологічної літератури.

Із-поміж творів письменника вирізняється «Спектакль», у якому химерія не пов'язується з фольклорно-міфологічним тлом, а маркується сюжетно-композиційними прийомами. У художньому світі роману зображено роздвоєний мікросвіт героя Ярослава Петруні, який страждає через утрату цілісності особистості, неможливості гармонізувати матеріальне та духовне в житті. Лейтмотив «Спектаклю» увиразнюється авантюрно-пригодницькою

мотивікою (зникнення, слідства, таємничості, інтриги), соціальним маскуванням, архетипами (Тіні, Матері, Дитини), часопросторовими зміщеннями, відкритим фіналом тощо.

У роботі з'ясовано, що два вияви творчості митця – химерний та соцреалістичний – мають закономірно різні мотивні домінанти, які сприяють розумінню концепцій та художнього мислення автора, увиразнюють своєрідність поетики героя в аналізованих текстах і відображають особливості літературного процесу другої половини ХХ століття. Виявлення та вивчення мотивних домінант прози В. Дрозда є перспективним дослідженням, адже сприяє ґрунтовному аналізу його доробку.

Ключові слова: літературознавство, мотив, домінанта, шістдесятництво, В. Дрозд, рецепція, поетика, соцреалізм, химерна проза, роман, міф, ірраціональна модель світу, архетип, образ-символ, психологізм.

ABSTRACT

Hladkova M. V. Motif dominants in V. Drozd's prose of 1970–1980s. – Qualifying scientific work as a manuscript.

Thesis for the degree of Doctor of Philosophy in the specialty 035 Philology. – V. N. Karazin Kharkiv National University, 2023.

Ukrainian literature of the second half of the twentieth century is represented by the names of prominent artists, among which it is necessary to name V. Drozd (1939– 2003). The thesis reveals the papers devoted to the writer's artistic heritage. It highlights the main aspects of the poetics of works that scientists paid attention to: ideological and thematic content, image system, means of comic, mythological, and cinematic poetics, autobiography, psychologism, intertextual connections, etc. It was found that despite the active study of the heritage of the epic by Soviet researchers (P. Antonenko, V. Briuhhen, V. Bryukhovetsky, J. Hrabovych, M. Zhulynsky, M. Kodak, S. Kryzhanivskiy, P. Maidachenko, M. Naienko, P. Osadchuk, L. Sanov, O. Svitlytsky, H. Syvokin, V. Fashchenko, N. Chorna, and others) and modern (S. Andrusiv, O. Braiko, A. Hurbanska, N. Dashko, O. Karpenko, O. Kohut, O. Kolodyazhna, I. Kropyvko, N. Manyukh, O. Muslienکو, O. Sichkar, L. Tarnashynska, R. Tkachenko, A. Kharchenko, L. Yashina and others), today there is a need for an in-depth analysis of certain aspects of his work, in particular motif dominants, which are essential markers of the concepts of literary texts and the author's style.

In our paper, it was found out that V. Drozd's prose of the 1970s and 1980s deserves a scientific rethinking. It illustrates balancing within the two ways of depicting reality, namely socialistic realist and chimeric and finally establishes the writer's unique handwriting. It is determined that such a splitting of the author's thinking is due to the cultural and political conditions of the time, which, despite certain signs of decanonization, is still noteworthy by dogmatism, censorship and the encouragement of the authorities to the opportunistic prose writing, which

V. Drozd will tell through the character-Petruni's lips in the novel «Spectacle» (1985).

The object and subject of the study lead to the comprehension of the literary concepts of the motif, dominant, as well as to trace the leading signs of socialist realism and bizarre prose, the specifics of their expression in verbal art.

There is still no stable idea of the motif in literary studies, as evidenced by the studies of O. Boichenko, O. Veselovsky, L. Garmash, B. Gasparov, S. D. Horst, A. Dandes, Yu. Kovaliv, I. Kostyuk, T. Kushnirova, Ye. Meletinsky, V. Propp, B. Putilov, H. Syvokin, A. Timchenko, O. Freudenberg, J. Sherman, V. Shklovsky and others. Scientists discuss both the definition and features of this terminological unit and the feasibility of using this concept. Given this, the motive is a significant formal content element of the work, which tends to be repetitive. The paper systematizes the main approaches to studying the motif: semantic, morphological, dichotomous, structural-semantic, intertextual. It is determined that the polysemantic nature and polyfunctionality of the motif make it possible to conduct productive literary research of the artistic whole. For example, our paper proves the connection of the motif with the V. Drozd's author's idea. In addition to the concept of a leitmotif, we consider it appropriate to use the synonymous term «motif dominant» when it comes to the key component of the work, through which the artist's concept, the features of his idiostyle are read out.

Yu. Kovaliv, S. Lutsak, R. Jacobson, B. Yarkho, and others determined that the artistic dominant is the core element of the work, the writer's idiostyle or the whole direction of the style era. This category can function at any macro (genre, style, composition) and micro (figurative, motive, chronotopic, thematic, etc.) levels of the text and form its core, subordinating other components to itself. An important function of the dominant is differentiation, which makes it possible to distinguish and highlight the leading components of the outlined planes.

The specificity of the Ukrainian literary process of the 1970s and 1980s involves the study of genesis, poetics and understanding of socialist realism by contemporary scholars, which was considered the dominant method of depicting reality in Soviet

times. Based on the studios of V. Aheieva, O. Bodyk, Ye. Vasylieva, T. Hundorova, I. Zakharchuk, K. Clark, Yu. Kovaliv, M. Pavlyshyn, A. Pish, R. Robin, A. Terts, U. Fedoriv, V. Kharkhun, T. Sharova and others, we identified the main features of modeling a socialist realist text: the presence of political (Soviet) myths, ideologies, departure from the abstract, conditional representation of reality, mandatory division of characters into positive and negative (with idealization of the first ones and demonization, depersonalization of the second ones), glorification of leaders, folk feats, ordinary people (a peasant, collective farmer, proletarian, warrior, etc.). The poetics of these works is characterized by the assertion of simplicity in the presentation of the artistic material, the tendency and determinism of the subject. Since preference is given to the coverage of the events of the Bolshevik revolution of 1917, the Second World War, the distant past from the standpoint of the struggle of the oppressed people against feudalism, and – inevitably – the life of the «ideal» Soviet society, which confidently steps towards cherished communism.

The paper draws attention to the reception of chimerical prose in Ukrainian literary studies (O. Voshchenko, M. Zhulynskyi, O. Zhuravska, N. Kobylko, O. Kovalchuk, A. Kravchenko, D. Kurylenko, O. Muslienکو, M. Naienko, M. Pavlyshyn, N. Peleshenko, S. Pryvalova, Ya. Polishchuk, V. Tchaikovska, etc.), outlines its genre and style features. Given the researchers' scientific studies, it can be noted that this stylistic trend, despite the emergence in the late 1950s, acquired a rapid development in the 1970s, when V. Zemlyak's dilogy «Swan Flock» appeared. In the thesis, we agree with the opinions of most literary critics who write that the chimerical prose of the analyzed period is a reaction to the totalitarian culture with its leading socialist realist way of depicting reality while remaining in its semantic field. We consider the specific features of this writing to be the specificity of space-time (interweaving of the real and the unreal), a peculiar concept of the character, the presence of strange, fairy-tale-mythological images (archetypes, symbols, mythologems, metaphors), a diverse toolkit of the comic, with the help of which the subtextual author's idea is decoded.

Based on the above theoretical and methodological complex, we identified the motif dominants of V. Drozd's prose of the 1970s and 1980s: ideological consciousness, stoic personality, ecology of the soul (for works dominated by the features of socialist realism); splitting, masking, transformation (for chimerical artistic texts). In the reflection of these dominants, the epic uses literary means and techniques of contrast, antithesis, hyperbole, retrospection, psychologism; binary oppositions («one's own» – «another's»), «high – low», «material – spiritual», «city – village», «rational – irrational», «beast – human» and others), archetypes (Shadows, Mothers, Children, Fire, Forest), etc.

In the novels of socialist realist poetics, namely «Rhythms of Life» (1974), «The Road to the Mother» (1978), «The Land Under the Hooves» (1979), «Inna Siverska, the Judge» (1985), V. Drozd depicts a strong and exceptional positive character with an emphasis on moral and ethical features, romanticizing his image. The paper proves that these works are ideologically biased to varying degrees, which is due to the peculiarities of the literary process of the 1970s and 1980s. The writer, despite the pronounced Soviet mythologems, tries to preserve the freedom of the author's speech by demonstrating a personality with an emphasis on its microcosm and combining social problems with philosophical ones.

In the documentary-biographical dilogy of the artist «Rhythms of Life», «The Road to the Mother» about Sofia Bogomolets and her son – the outstanding academician Oleksandr Bogomolets – the ideological consciousness is a cross-cutting accent of the artistic embodiment, primarily represented in the figure of the «ardent» revolutionary. The outlined dominant of these novels is implemented in close connection with the motives of emancipation, choice, illusion, and sacrifice; it is expressed through social mythology, prison, animal, tanatological imagery, etc.

The novel «The Land Under the Hooves» is devoted to the depiction of the Second World War, particularly the comprehension of this topic through the perception of cruel, tragic events by the Ukrainian mother Halya Ponoichivna. The leitmotif of the «ecology of the soul» can be clearly traced against the background of the military, crisis time-space of the artistic world. In the embodiment of the

dominant motif, the author uses zoomorphic images, biblical allusions, binary oppositions («patriotism – collaborationism», «loyalty – betrayal», «stoicism – weak-mindedness»), which decode the categories of holiness and sinfulness, reflecting the inner worlds of the main character and her antagonist, namely the traitor Stepan Shulyak.

The work «Inna Siverska, the Judge» vividly represents the model of a spiritually tempered hero, which is revealed with the help of appropriate motifs, such as fate, asceticism, confrontation, inner freedom, humility, courage, and fearlessness. It was found out that the concept of a positive character relevant for the Soviet literature becomes important in the novel. It is consistent with the principles of Roman Stoicism (Marcus Aurelius, Seneca, Epictetus). To express the author's intention of the literary text, the artist, idealizing the hero, introduces a hidden antagonist into the plot, uses the well-known conflict of «the right of force against the power of law», etc.

V. Drozd's innovation is fully illustrated by his chimerical prose. The most striking examples of the period of the 1970s and 1980s, according to the observations of researchers, are the story «Iriy» (1974), the novels «Vovkulaka (Lone Wolf)» (1982), «Spectacle» (1985). In these works, the epic, like the modernists, emphasizes the ambivalent essence of human in veiled, theatrical forms. He artistically embodies the ideas of transformation, plurality of personality (masking, transformation, splitting), which is forced to resort to the envisaged behavior strategies to function in the Soviet social environment.

The story «Iriy» is one of the most famous works of Ukrainian literature, skillfully reflecting chimerical prose traditions. Using fairy-tale-mythological game elements, the author represents a masked model of the characters' behavior (for example, Mykhailo Resheto, Kuzma Pereveslo, and others). The leitmotif of the mask in the literary text is embodied in direct (characters-actors, mask-overlay, and other theatrical images) and figurative meanings (social masking, bizarre metamorphoses). It was found that the mask motif is associated with signs of psychological flexibility and maturation of the hero.

In the novel «Vovkulaka (The Lone Wolf)», V. Drozd originally interprets the idea of transformation with the help of mythological motifs of therianthropy and the concept of two souls which are personified in the hero Andrii Shyshyha. Thus, the writer focuses on the coexistence of the angelic and demonic principles in a person (where the latter becomes dominant under certain circumstances), the absurdity of the Soviet social world with its negative manifestations – hierarchy, hypocrisy, conformism, servitude, etc. The recreated inner drama of the hero lies in the conflict between human and historical time, and the escape of Andriy Shyshyha to the natural world (the Forest archetype) symbolizes the attraction to an «unmasked» life, in which there is a place for manifestations of the irrational. It is proved that the novel «Vovkulaka», expressing the achievements of a chimerical style trend, fits the artist's prose into the world context of neo-mythological literature.

Among the writer's works, the «Spectacle» is distinguished, in which the chimeria is not associated with the folklore and mythological background but is marked by plot and composition techniques. In the artistic world of the novel, the split microcosm of the hero Yaroslav Petrunia is depicted. He suffers from the loss of the integrity of the individual, the inability to harmonize the material and spiritual in life. The leitmotif of the «Spectacle» is expressed by adventurous-adventure motifs (disappearance, investigation, mystery, intrigue), social masking, archetypes (Shadows, Mothers, Children), time-space displacements, an open ending, etc.

The paper found that two manifestations of creativity of the artist, namely chimerical and socialist realist ones, have naturally different motif dominants that contribute to the comprehension of the author's concept and artistic thinking, express the uniqueness of the hero's poetics in the analyzed texts, and reflect the peculiarities of the literary process of the second half of the twentieth century. The identification and study of the motif dominants of V. Drozd's prose is a promising study because it contributes to the substantiated analysis of his artistic heritage.

Key words: literary studies, motif, dominant, writers of the '60s, V. Drozd, reception, poetics, social realism, chimerical prose, novel, myth, irrational model of the world, archetype, image-symbol, psychologism.